

Peiling Handhaving

April 2021

Inleiding

In maart 2021 is een peiling over Handhaving gehouden onder de panelleden van het LelyStadsPanel (18+) van gemeente Lelystad. De aanleiding voor deze peiling is de nieuwe nota Integrale Handhaving met de strategische koers voor de komende jaren. De mening van inwoners wordt meegenomen bij het bepalen van deze koers.

In de peiling zijn in totaal vier vragen voorgelegd. Allereerst is een aantal uitgangspunten voorgelegd waarbij inwoners konden aangeven wat ze het beste vinden passen bij handhaving. Er is gevraagd hoe de gemeente toezicht en handhaving kan verbeteren en welke vorm van handhaving extra aandacht verdient. Tot slot was er voor de panelleden de mogelijkheid om hun ideeën of verbeterpunten over de handhaving, controle en toezicht door de gemeente kenbaar te maken.

In deze rapportage worden de uitkomsten van de peiling weergegeven. Voor meer informatie kun je contact opnemen met team Onderzoek & Statistiek van de gemeente Lelystad (e-mail: onderzoek@lelystad.nl).

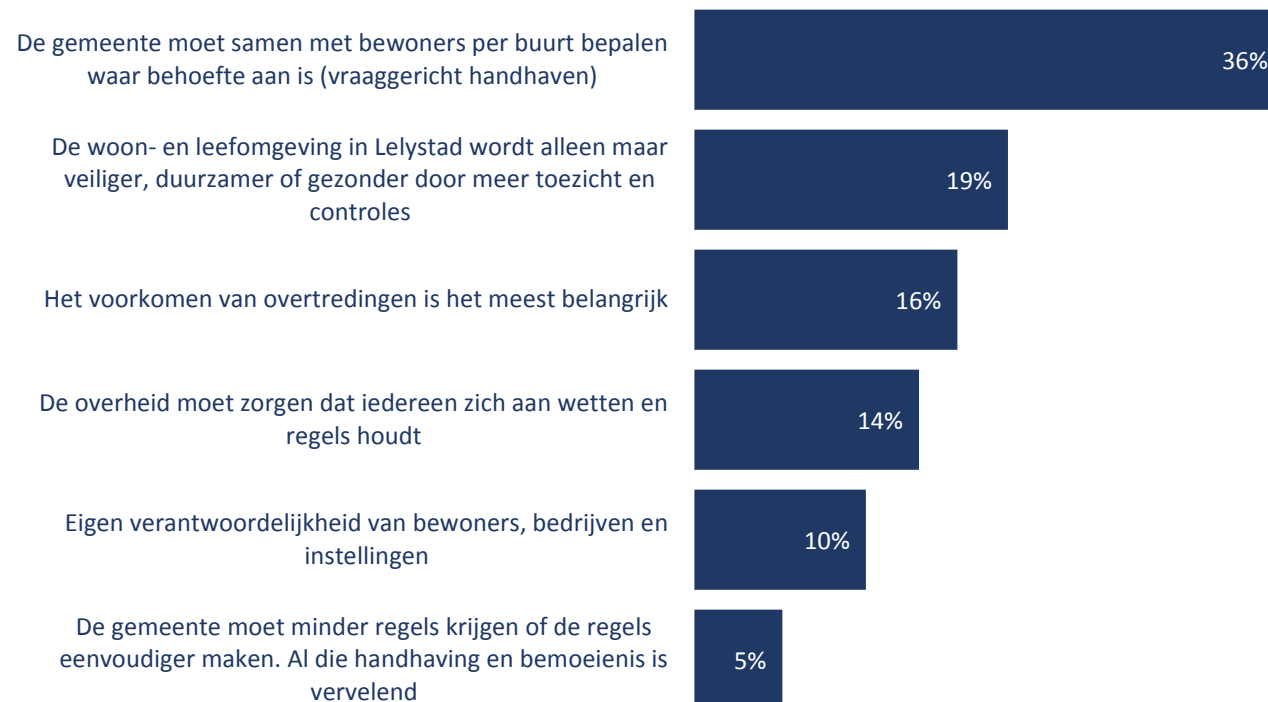
Uitgangspunt handhaving

Vraag: Welke uitgangspunt vindt u het beste passen bij handhaving?

Aan de inwoners zijn zes uitgangspunten voor handhaving voorgelegd. De meeste inwoners (36%) kunnen zich het best vinden in het uitgangspunt over vraaggericht handhaven. De gemeente zou volgens dit uitgangspunt samen met bewoners per buurt bepalen waar behoefte aan is. Dit uitgangspunt heeft duidelijk de sterkste voorkeur.

Het uitgangspunt dat de woon- en leefomgeving alleen maar veiliger, duurzamer of gezonder wordt door meer toezicht en controles vindt 19% van de Lelystedelingen het best passen. 16% kiest voor het uitgangspunt dat het voorkomen van overtredingen het meest belangrijk is. En 14% vindt het uitgangspunt dat de overheid moet zorgen dat iedereen zich aan de wetten en regels houdt het beste bij handhaving passen. Dat handhaving een eigen verantwoordelijkheid is van bewoners, bedrijven en instellingen vindt 10% van de inwoners.

Het uitgangspunt dat de gemeente minder regels moet krijgen of de regels eenvoudiger moet maken krijgt de minste steun (5%).

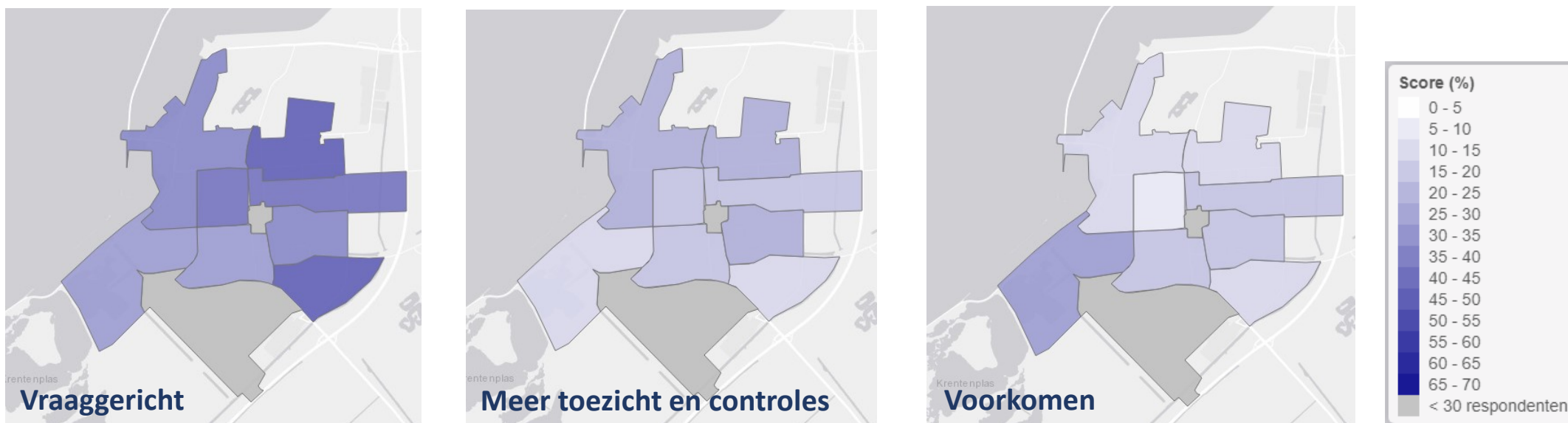

Uitgangspunt handhaving - wijken

Vraag: Welke uitgangspunt vindt u het beste passen bij handhaving?

Voor de uitgangspunten **vraaggericht** (De gemeente moet samen met bewoners per buurt bepalen waar behoefte aan is), **meer toezicht en controles** (De woon- en leefomgeving in Lelystad wordt alleen maar veiliger, duurzamer of gezonder door meer toezicht en controles) en **voorkomen** (Het voorkomen van overtredingen is het meest belangrijk) staan hieronder de scores per wijk.

Vraaggericht handhaven scoort in de wijken Havendiep (29%) en Lelystad-Haven (29%) minder hoog dan in bijvoorbeeld de Zuiderzeewijk (41%) of Waterwijk/Landerijen (40%). De wijk Boswijk (22%) heeft de hoogste score voor meer toezicht en controles en de Lelystad-Haven (12%) heeft de laagste score. De score voor handhaving gericht op voorkomen is significant hoger in Lelystad-Haven (28%) en significant lager in de Bolder (5%).

Verbeteren

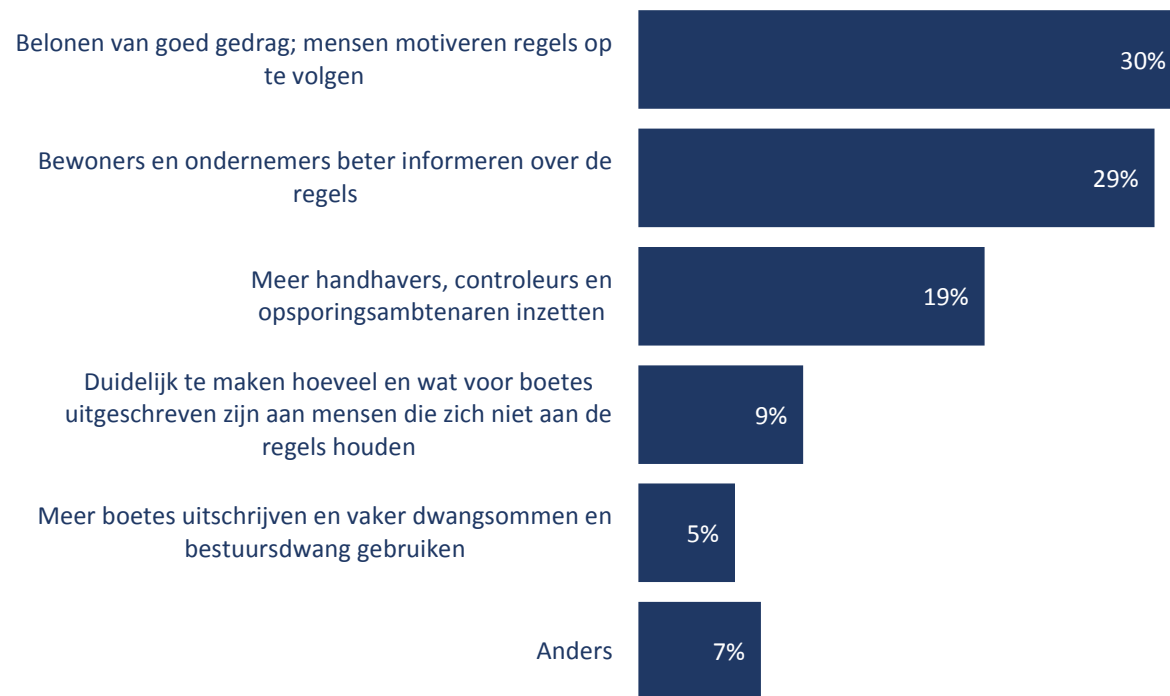
Vraag: Hoe kan de gemeente toezicht en handhaving verbeteren? 1 antwoord mogelijk

Een relatief groot deel van de Lelystedelingen vindt dat de gemeente toezicht en handhaving kan verbeteren door (1) het belonen van goed gedrag en (2) bewoners en ondernemers beter te informeren over de regels.

Meer boetes uitschrijven en vaker dwangsommen en bestuursdwang gebruiken wordt door de inwoners het minst frequent genoemd.

Een voorbeeld van belonen dat genoemd wordt bij de ideeën/verbeterpunten aan het eind van de enquête is het geven van korting op de afvalstoffenheffing aan personen die vrijwillig vuil opruimen in de stad.

Suggesties van Lelystedelingen over het beter informeren van bewoners gaan over het geven van voorlichting op basisscholen, verstrekken van informatie in huis-aan-huis kranten of flyers en het houden van voorlichtingsavonden.

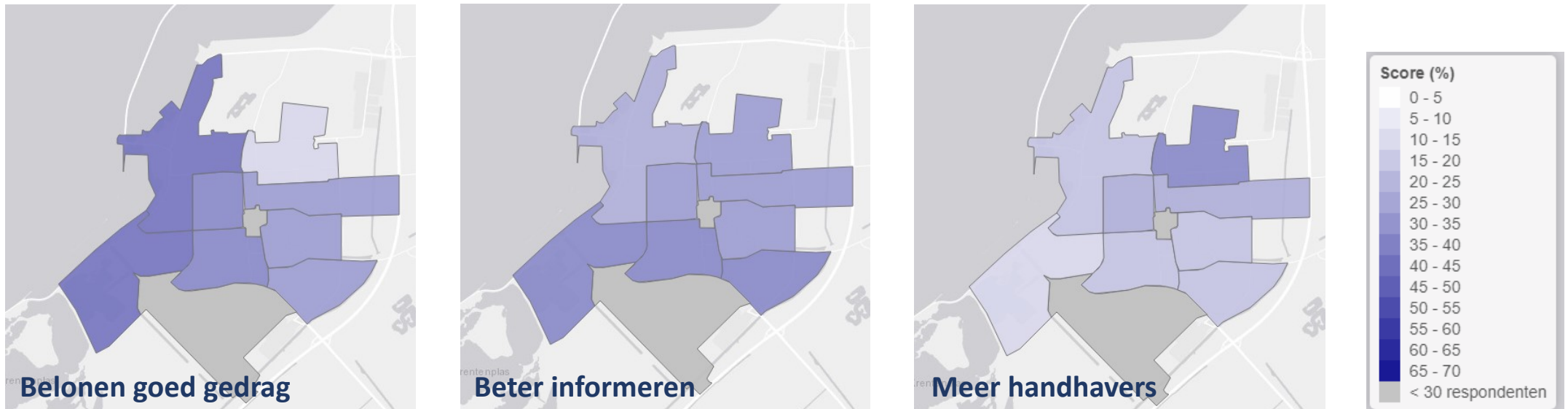

Verbeteren - wijken

Vraag: Hoe kan de gemeente toezicht en handhaving verbeteren? 1 antwoord mogelijk

Belonen van goed gedrag heeft de hoogste score in de wijken Lelystad-Haven (39%) en Kustwijk (38%). In de Zuiderzeewijk ziet slechts 13% dit als de beste optie voor het verbeteren van de toezicht en handhaving door de gemeente Lelystad. De score voor beter informeren is in de Kustwijk (23%) significant lager dan in andere wijken (29%). En de inwoners van de Zuiderzeewijk hebben de hoogste score voor meer handhavers, controleurs en opsporingsbeambten inzetten, namelijk 32%.

De wijken die een hogere score hebben voor meer handhavers, hebben ook een hogere score voor het uitgangspunt van vraaggericht handhaven.

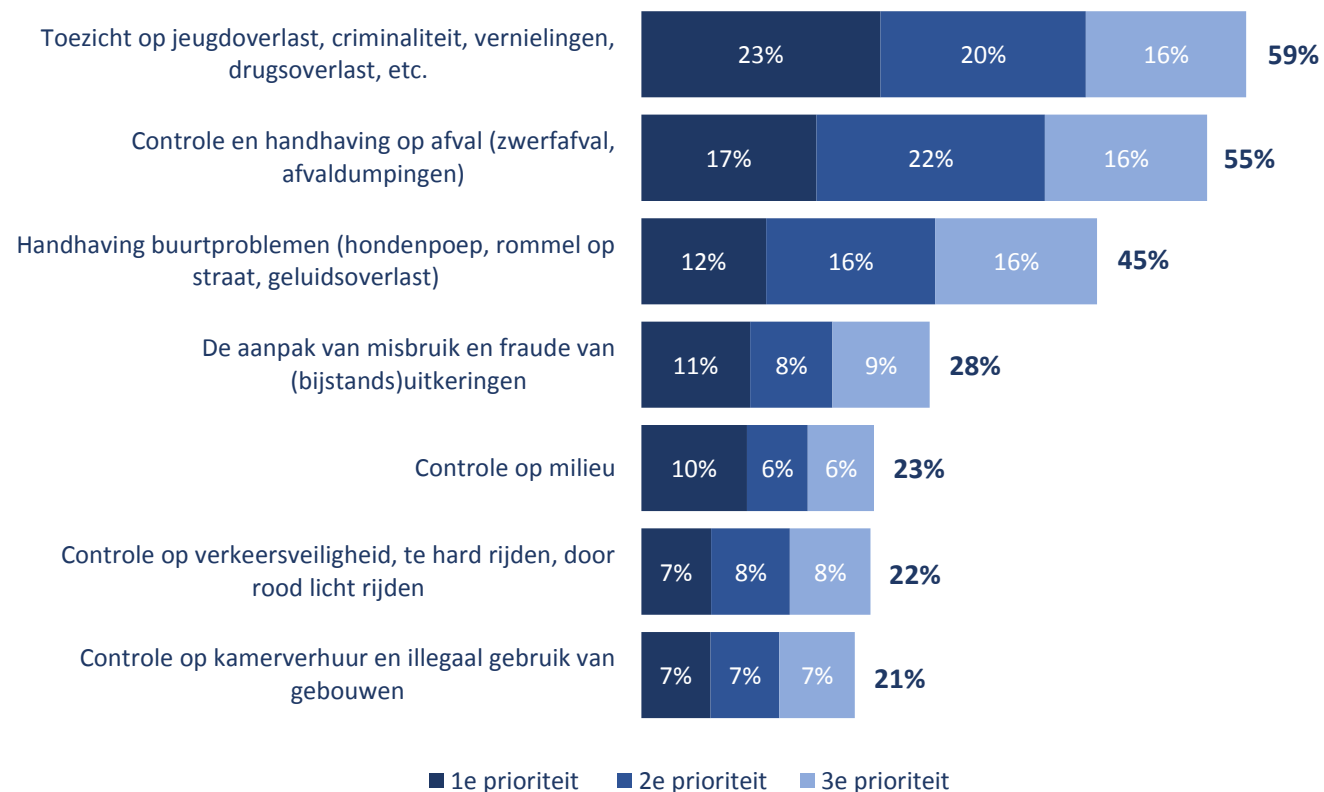

Extra aandacht (1)

Vraag: Welke vorm van handhaving moet in Lelystad extra aandacht krijgen? 1^e, 2^e en 3^e prioriteit

Bij 59% van de Lelystedelingen staat toezicht op jeugdcriminaliteit, vernielingen, drugsoverlast, etc. in de top 3 van vormen van handhaving die extra aandacht moeten krijgen. Ook de controle en handhaving op afval scoort met 55% hoog. De handhaving van buurtproblemen (hondenpoep, rommel op straat, geluidsoverlast) staat bij 45% van de Lelystedelingen in de top 3.

De meest voorkomende combinatie is toezicht op jeugdoverlast en controle of afval. 28% van de Lelystedelingen heeft beide vormen van handhaving in de top 3 staan. Ook de combinatie jeugdoverlast en buurtproblemen komt relatief vaak voor (25%). En handhaving afval en buurtproblemen staat bij 22% in de top 3.

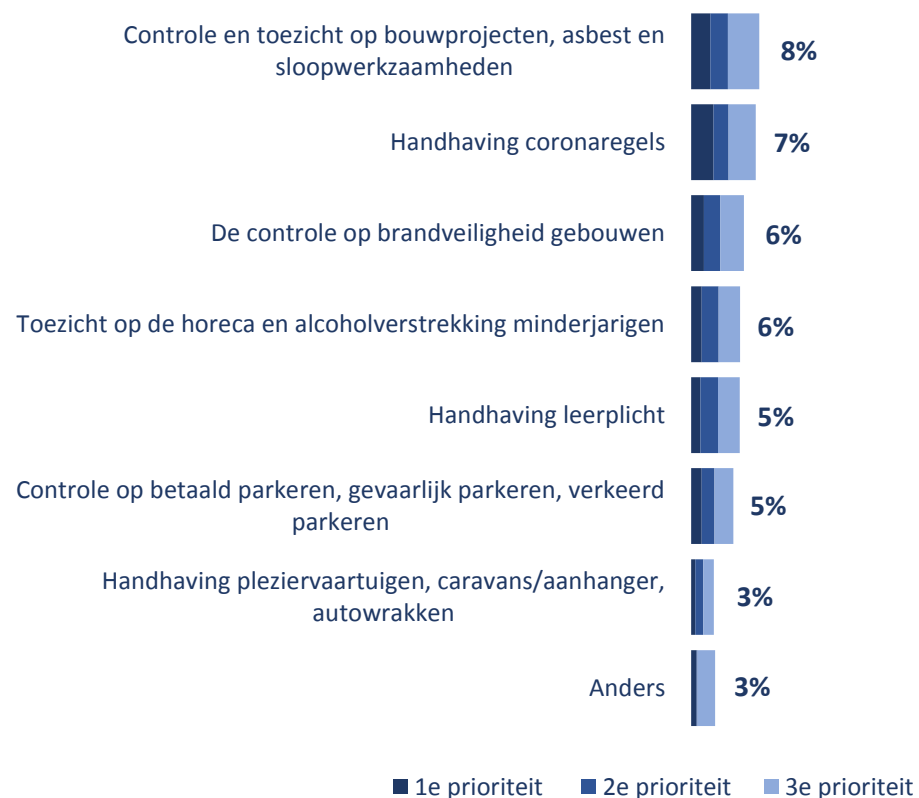

Extra aandacht (2)

Vraag: Welke vorm van handhaving moet in Lelystad extra aandacht krijgen? 1^e, 2^e en 3^e prioriteit

De vormen van handhaving die bij minder dan 10% van de Lelystedelingen in de top 3 staan, zijn voor de volledigheid in de grafiek hiernaast opgenomen.

Slechts 7% van de inwoners heeft de handhaving van coronaregels in de top 3 van onderwerpen staan die extra aandacht moeten krijgen.

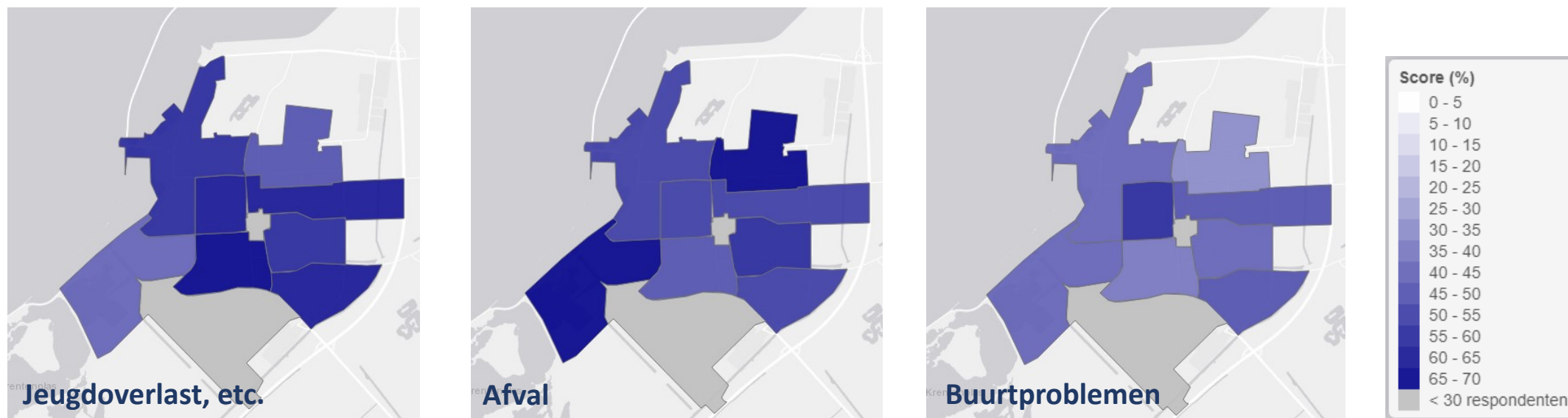

Extra aandacht - wijken

Vraag: Welke vorm van handhaving moet in Lelystad extra aandacht krijgen? 1^e, 2^e en 3^e prioriteit

Van de inwoners in wijk Havendiep heeft 67% jeugdoverlast, criminaliteit, vernielingen, drugoverlast, etc. in de top 3 staan van vormen van handhaving die extra aandacht moeten krijgen. Voor Lelystad-Haven is dit slechts 42%. In Lelystad-Haven heeft afval (68%) een veel hogere prioriteit. Dit geldt overigens ook voor de Zuiderzeewijk (65%). In de wijk de Bolder scoort de handhaving van buurtproblemen met 56% significant hoger dan in andere wijken (43%).

Ideeën/verbeterpunten

Vraag: Heeft u ideeën/verbeterpunten voor de handhaving, controle en toezicht door de gemeente?

Aan het eind van de vragenlijst konden de inwoners aangeven of zij ideeën of verbeterpunten hebben voor de handhaving, controle en toezicht door de gemeente. 44% van de inwoners komt met ideeën of verbeterpunten. De ideeën en verbeterpunten van de inwoners zijn zeer divers.

In 32% van de ideeën en verbeterpunten wordt de zichtbaarheid van en meer controle door de handhavers genoemd. 21% van de reacties gaat over communicatie. Inwoners moeten (beter) geïnformeerd worden en betrokken bij de handhaving. 11% gaat over strenger handhaven, terwijl het niet direct uitdelen van een boete terugkomt in 5% van de reacties. Verder moet er sneller gereageerd worden op meldingen en terugkoppeling zijn (5%). Cameratoezicht wordt genoemd als een middel om te handhaven (3%).

Onderwerpen waarop gehandhaafd moet worden en die vaak terugkomen in de antwoorden zijn onder andere afval (14%), verkeer (parkeren en te hard rijden; 6%), hondenpoep (4%), (hang)jongeren (3%) en containers (2%).

Hiernaast staat een aantal ideeën en verbeterpunten van inwoners weergegeven.

Meer in gesprek met de buurt en bewoners. Meer uitleg over regels en motivatie van deze regels.

Handhavers meer zichtbaar op straat, band op laten bouwen met buurtbewoners, vanuit de relatie handhaven en niet meteen met boetes zwaaien.

Luister naar de burger die wordt aangesproken en probeer het soms ook af te doen met een waarschuwing / vastlegging. En een volgende keer een boete (uiteraard afhankelijk van de ernst...).

Laat zien wat je doet. Men denkt dat er nu niets gebeurt. En niets is altijd te weinig.

Duidelijke regels die goed op te volgen zijn. Positieve benadering van overtreders.

Zwerfvuil en hondenpoep veroorzaken blijvende overlast. Gezamenlijke acties zijn noodzakelijk. Hondenbezitters motiveren: voorbeeldwerking! Voorzieningen treffen voor opruimen hondenpoep en regelmatige acties in buurten: opruimen, poepzuigers etc.

Slim gebruik van techniek, zoals camera toezicht (via meldkamer) met snelle opvolging en consequente handhaving. Lik op stuk beleid.

Terugkoppeling naar bewoners moet veel beter. Nu vaak geen antwoord op gestelde vragen / aangegeven problematiek waar de app en mailadres voor bedoeld is!

Opzetten van buurtnetwerken, aanspreekpunten in de wijk krijgen. Voorlichting via buurtapps, evt. gesignaleerde problemen eerst zo aankaarten. Zelfredzaamheid stimuleren.

Ondergrondse containers vaak controleren op afval wat er naast wordt gedumpt.

Bijlage: onderzoeksverantwoording

In totaal hebben 1.166 leden van het LelyStadsPanel meegewerkt aan de peiling over Handhaving. Dit is een respons van 76%. Om de onderzoeksresultaten representatief te maken voor de inwoners van de stad is gewogen op de volgende drie kenmerken: geslacht, leeftijd en woningklasse (op basis van de WOZ-waarde). Om te voorkomen dat bepaalde respondenten een te hoge weegfactor krijgen, is bij de weging een maximum van 4,0 toegepast.

De leeftijdsgroep 18-34 jaar en de lagere woningklassen zijn sterk ondervertegenwoordigd in het LelyStadsPanel. Dit is terug te zien in de verdeling van de ongewogen respondenten over de verschillende categorieën. Ook na weging is de verdeling naar leeftijd en woningklassen niet gelijk aan de Lelystadse populatie 18+. Dit komt doordat de weegfactor gemaximeerd is op 4,0. Voor het kenmerk geslacht zijn er tussen de respondenten en de inwoners van Lelystad na weging geen verschillen.

De uitkomsten van een peiling kennen een bepaalde mate van onzekerheid, omdat slechts een deel van de inwoners de vragenlijst heeft ingevuld. De mate waarin de werkelijke waarde kan afwijken van de steekproefschatting is afhankelijk van het aantal respondenten dat heeft deelgenomen aan het onderzoek. De foutmarge wordt groter naarmate het aantal respondenten lager is en/of de schatting de 50% nadert.

Bij 1.166 respondenten en een betrouwbaarheidsniveau van 95% is de maximale foutmarge 3%. Dit betekent dat wanneer de uitkomst in de peiling 50% is, de werkelijke waarde tussen de 47% en 53% zal liggen.

De kans bestaat dat de werkelijke waarde buiten de steekproefschatting met de foutmarges valt. De foutmarges zijn zo vastgesteld dat 95% van de steekproefschattingen binnen de foutmarge valt. Deze zekerheid wordt de betrouwbaarheid genoemd; het betrouwbaarheidsniveau van dit onderzoek is 95%.

		Respondenten		Populatie Lelystad 18+ *
		Ongewogen	Gewogen	
Geslacht	Mannen	55%	49%	50%
	Vrouwen	45%	51%	50%
Leeftijd	18-34 jaar	5%	18%	26%
	35-54 jaar	27%	39%	35%
	55 jaar en ouder	68%	43%	39%
Woning-klasse (WOZ)	Klasse 1: tot €154.000	7%	11%	14%
	Klasse 2: €154.001 tot €181.000	10%	17%	20%
	Klasse 3: €181.001 tot €208.000	20%	23%	21%
	Klasse 4: €208.001 tot €286.000	27%	23%	22%
	Klasse 5: €286.001 of hoger	36%	26%	24%

* Peildatum = 1 februari 2021

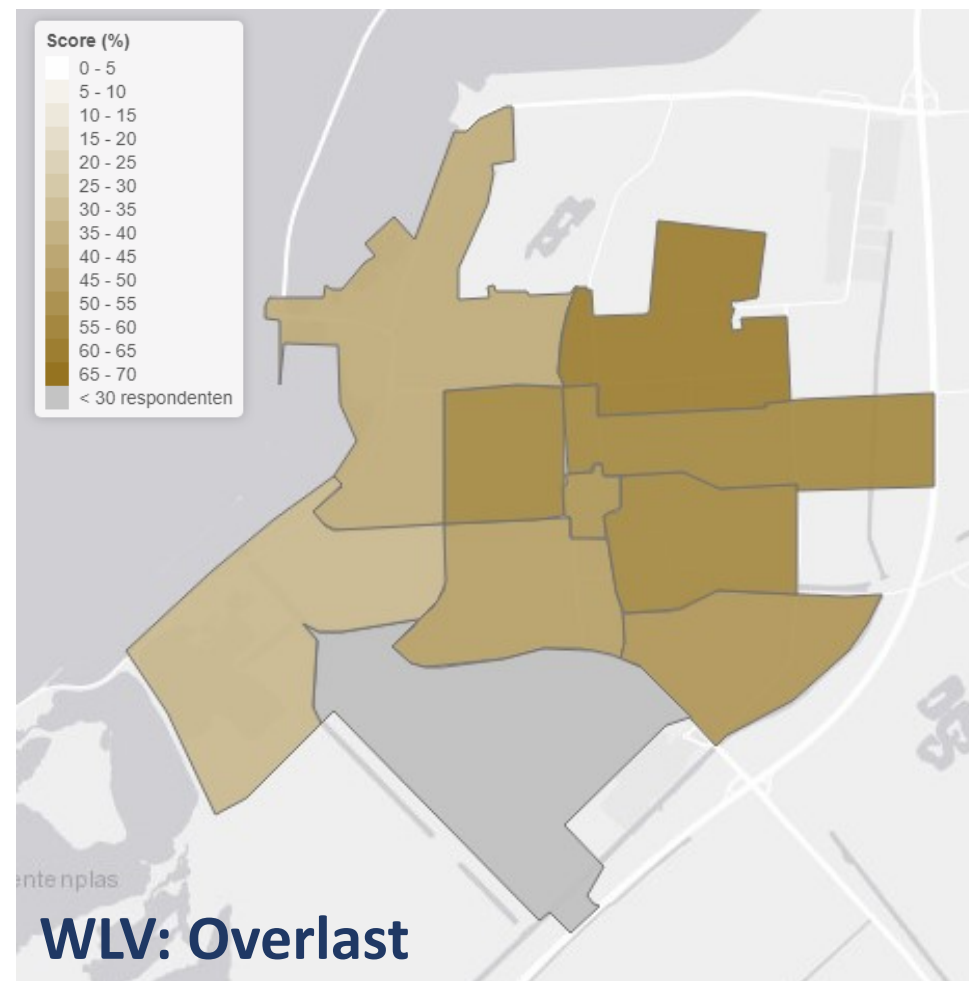
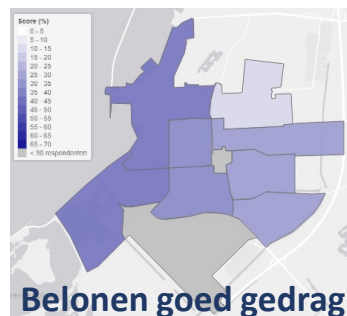
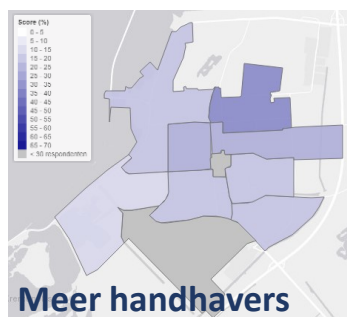
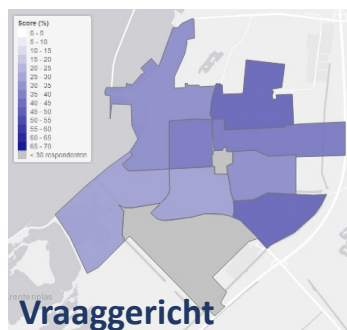
Bijlage: aanvullende analyse WLV 2019

In 2019 is het onderzoek Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid (WLV) uitgevoerd onder de inwoners van Lelystad. De resultaten op wijkniveau over ervaren overlast (fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast) zijn vergeleken met de resultaten van deze peiling.

Uit de analyse blijkt dat de wijken die hoog scoren op het uitgangspunt **vraaggericht handhaven** ook een hoge score hebben voor ervaren overlast.

In de peiling is gevraagd hoe de gemeente toezicht en handhaving kan verbeteren. Er blijkt dat wijken met een hoge score voor **meer handhavers** ook meer overlast ervaren. Voor het **belonen van goed gedrag** zien we een omgekeerd patroon. In de wijken met een hoge score voor het belonen van goed gedrag, wordt juist minder overlast ervaren.

Tussen de drie hoogst scorende vormen van handhaving die volgens de inwoners extra aandacht zouden moeten krijgen (jeugdoverlast etc., afval en buurtproblemen) en de scores op overlast uit WLV 2019 wordt geen samenhang gevonden.

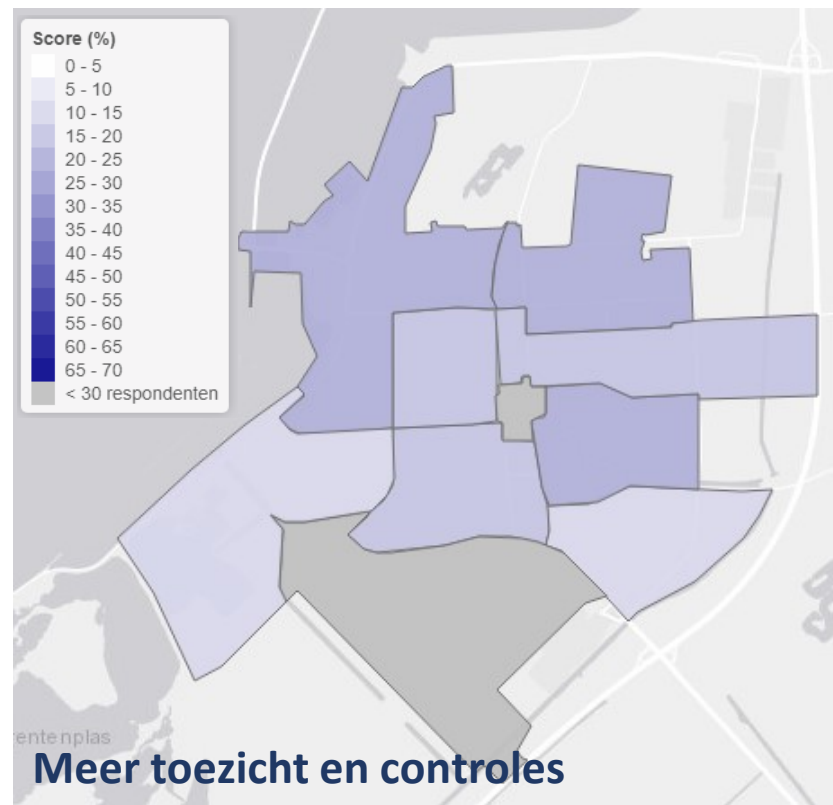
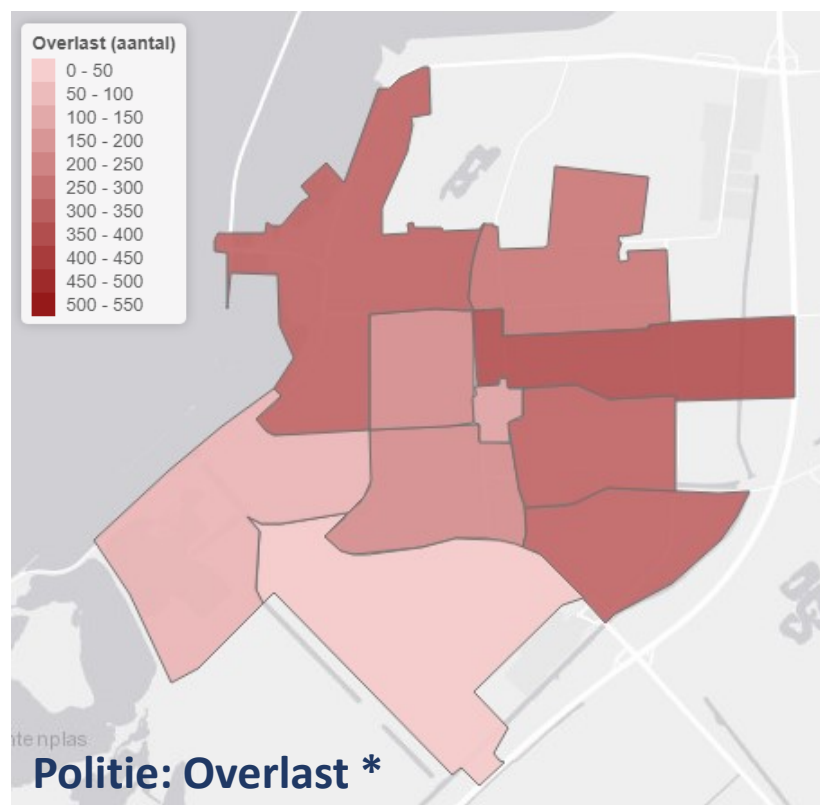

Bijlage: aanvullende analyse Politiecijfers

De cijfers van deze peiling zijn ook vergeleken met de Politiecijfers van 2020. Het gaat hier om de geregistreerde meldingen van overlast en misdrijven.

Uit de vergelijking komt naar voren dat er op wijkniveau een sterk positief verband is tussen de politiecijfers met betrekking tot **overlast** en het handhavingsuitgangspunt **meer toezicht en controles**. De wijken die hoog scoren op het uitgangspunt meer toezicht en controles hebben hogere cijfers voor geregistreerde overlast.

Tussen de geregistreerde misdrijven en de cijfers uit de peiling worden geen sterke verbanden gevonden.

* De geregistreerde overlast kan in verschillende categorieën worden ingedeeld. De meldingen van geluidshinder (Lelystad 2020: 55%) en de meldingen overlast jeugd (Lelystad 2020: 31%) hebben in de cijfers voor overlast het grootste aandeel.